

Lapsikaste

Viestiketju osiossa 'Elämäkatsomus', käynnistäjänä nimimerkki ”tietoa”, 03.03.2006.

<https://keskustelu.anna.fi/threads/lapsikaste.1480501/>

Lapsikasteesta on mainintoja varhaisten kirkkoisien kirjoituksissa 100- ja 200-luvuilla. Sen sijaan varhaiset kristilliset kirjoitukset eivät tunne lainkaan helluntailaisten ajamaa ""uskovien kasteen"" mallia. Ensimmäiset maininnat ""uskovien kasteesta"" siten kuin helluntailaiset sen ymmärtävät löytyvät vasta 1500-luvulta.

Vanhan kristikunnan opettajien teksteissä esiintyy pienten lasten kaste jo 100-luvulla. Esimerkiksi huomattava varhaisen kristikunnan opettaja Origenes (s. 185 jKr.) kirjoitti: ""Kirkko on perinyt apostoleilta tavan antaa kaste pienille lapsille."" Mies, joka on elänyt niinkin lähellä apostolista aikaa (syntyi 85 vuotta apostoli Johanneksen kuoleman jälkeen), varmasti tietää paremmin kuin kukaan 2000-luvun saarnamies, mikä Herran apostoleilla oli kastekäytäntöä.

Samoin Ireneus (syntyi 140 jKr., kuoli marttyyrinä 202 jKr.) hyväksyi täysin lapsikasteen ja puhui siitä täysin luonnollisena asiana. Hän peri näkemyksensä opettajaltaan Polykarpokselta, joka oli perinyt näkemyksensä omalta opettajaltaan Papiaalta, joka oli perinyt näkemyksenä opettajaltaan apostoli Johannekselta. Ireneuksen kastenäkemyks juontaa juurensa apostoleihin!

200-luvun lopulla tosin sai jonkin verran alaa sellainen käsitys, että kasteen jälkeen tehdyt synnit ovat vaikeammin anteeksi saatavia kuin sitä ennen tehdyt. Tästä syystä näin ajattelevat pyrkivät lykkäämään kastetta mahdollisimman myöhäiseksi ajankohdaksi, jopa kuolinvuoteelle. Silti hekään eivät edellyttäneet ""uskovien kastetta"" eivätkä pitäneet pienten lasten kastetta pätemättömänä.

Aina välillä helluntailaiset vetoavat siihen, että Raamatussa ei ole selvää esimerkkiä sylilasten kastamisesta ja siksi ei pitäisi kastaa lapsia. Tämä on kuitenkin täysin kestämaton perustelu, koska Raamatussa ei löydy yhtään esimerkkiä siitäkään, että naiset olisivat osallistuneet ehtoolliselle. Ehtoollista asetettaessakin oli läsnä vain miehiä. Kuitenkin helluntailaiset jakavat ehtoollista myös naisille. Tämä on ristiriitaista! Ollakseen johdonmukaisia perusteluissaan helluntailaisten tulisi lopettaa ehtoollisen jakaminen naisille, koska siitä ei ole Raamatussa edes epäsuoraa mainintaa. Ymmärrämme, että tämä helluntailaisten käyttämä peruste on epäpätevä.

Jos lapsia ei saisi kastaa, siitä pitäisi olla selvä kielto Raamatussa. Sellaista ei kuitenkaan missään kohdin ole. Viimeistään silloin, kun oltiin kastamassa kokonaisia perhekuntia, koko konkkaronkka, olisi pitänyt tehdä selväksi, jos pieniä lapsia ei saa kastaa. Tällaista kieltoa ei missään kohdin kuitenkaan ole.

Koska Raamatun ajan perheet olivat hyvin suuria ja perhekuntaan laskettiin kuuluvaksi myös palvelusväki perheineen, mukana oli pakosti myös paljon pieniä lapsia. Joskus helluntailaiset väittävät, että perhekuntiin ei olisi kuulunut pieniä lapsia. Tämä on kuitenkin epäraamatullinen näkemys. Raamatun mukaan perhekuntaan katsotaan kuuluvaksi jo kuukauden ikäiset vauvat: ""Laske ja merkitse muistiin Leevin miespuoliset jälkeläiset suvuittain ja perhekunnittain. Laske kaikki kuukauden ikäisistä alkaen."" (4. Moos. 3:15)

Jos koko perhekunta kastettiin, kastettiin kaikki siihen kuuluvat. Koska pienet lapset kuuluvat Raamatun mukaan perhekuntaan, heidätkin kastettiin.

Lisäksi on hyvä huomata, että Raamattu ei aseta missään kohdin edellytyksesi kasteelle uskoa vaan opetuksen. Matteuksen kaste- ja lähetyskäskyssä nimenomaan painotetaan, että opetuslapsia tehdään ""kastamalla ja opettamalla"". Uskovat vanhemmat noudattavat lähetyskäskyn molempia tuomalla lapsensa Herran eteen kasteessa ja opettamalla heitä vähitellen tuntemaan Herraa yhä enemmän ja enemmän. Myös pienet lapset kuuluvat ""kaikkiin kansoihin"". Helluntailaisilla onkin kova työ, jos he aikovat osoittaa, että pienet lapset eivät kuuluisi kansoihin ja olisi siis ihmisiä.

Raamattu sanoo: ""Mies, joka ei usko, on uskovan vaimonsa pyhittävä, ja vaimo, joka ei usko, on uskovan miehensä pyhittävä. Muutenhan teidän lapsenne olisivat epäpuhtaita; nyt he kuitenkin ovat pyhiä."" (1. Kor.7:14) Eli jos vähintään toinen puoliso on uskossa, ovat lapset Raamatun mukaan pyhiä ja siten kelvollisia kasteelle. Kastetta en suosittelen sellaisessa tilanteessa, jossa kumpikaan vanhemmista ei ole uskossa, koska silloin kastekäskyn opetuspuoli jää täyttämättä.

On hyvä muistaa, että Raamattu ei sano missään kohdin, että usko olisi kasteen edellytys. Ainoa kohta, josta sellainen vaatimus voidaan lukea, on Apt. 8:37, mutta se ei kuulu Raamatun alkuperäiseen tekstiin vaan on myöhempi lisäys 800-luvulta. Siten sitä ei voi pitää apostolisena eikä Pyhän Hengen inspiroimana. Kyseessä on jonkun myöhemmän ajan kristityn peukalointiyritys, joka näkyy kaikissa Uuden testamentin kriittisissä tekstilaitoksissa kuten Nestle-Alandin Novum Testamentum Graecessa.

Alkuperäinen Raamatun teksti kuuluu siis seuraavasti:

""Silloin hoviherra sanoi: ""Tässä on vettä. Estääkö mikään kastamasta minua?"" Hän käski pysäyttää vaunut, ja he molemmat, Filippos ja hoviherra, astuivat veteen, ja Filippos kastoi hänet."" (Apt. 8:36-38)

Uskon vaatimusta kasteelle tässä ei esitetä. Kasteen pätevyyteen ei Raamatun mukaan vaikuta usko vaan vain se, että se on toimitettu Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Se, miksi Apostolien tekojen kuvauksissa kastettiin niitä, jotka ottivat sanan vastaan, johtuu lähetystilanteesta. Tottakai silloin, kun mentiin uusille alueille, julistettiin ensisijaisesti evankeliumia ja sitten ne, jotka olivat kiinnostuneita ja halusivat liittyä seurakuntaan, kastettiin. Kuitenkin myöhemmin, kun alkoi olla ns. 2. sukupolven kristittyjä, heidän lapsensa luonnollisesti kastettiin ja siten otettiin seurakunnan yhteyteen, jossa heidän vanhempansakin olivat.

Myös vanhan liiton aikana oli selvää, että uskoon kääntyneet eli proselyytit ympärileikattiin vasta aikuisena kääntymisen jälkeen, mutta juutalaisten perheiden lapset, joita opetettiin tuntemaan Herran tie jo pienestä pitäen, ympärileikattiin jo kahdeksan päivän ikäisinä. Nyt uuden liiton aikana Herran liittoon ottaminen tapahtuu kasteen kautta eli kaste on ""uuden liiton ympärileikkaus"" (Kol. 2:11-13). Kolossalaiskirjeen mukaan meidät on yhdistänyt Jumalaan ""Kristuksen ympärileikkaus"", kaste, jossa meidät ""yhdessä hänen kanssaan haudattiin ja herätettiin eloon"".

1. Pietarin kirjeen (1. Piet. 3:21) ja 1. Korinttilaiskirjeen mukaan (1. Kor. 12:13) kaste on liitto Jumalan kanssa, jonka kautta ihminen otetaan uuden liiton (seurakunnan) osallisuuteen. Vastaava tapahtui vanhassa liitossa ympärileikkauksen kautta, ja koska ympärileikkaus tehtiin perhekunnittain ja kahdeksan päivän ikäiset lapsetkin ympärileikattiin, on selvää, että Jumala hyväksyy liittoonsa myös vauvat ja siksi kastekin on pätevä vauvojen kohdalla. Uudessa testamentissakin, kun perheen pää tuli uskoon, koko perhekunta kastettiin.

Helluntailaisten yritykset vedota Apostolien tekojen esimerkkeihin ikään kuin kasteen ja uskon järjestystä määräävänä asiana ovat kelvoton peruste. Apostolien teoissa on pelkkiä historiallisia esimerkkejä, jotka eivät käske ketään tekemään mitään missään järjestyksessä. Raamattu ei edellytä uskolta ja kasteelta yhdessäkään kohdin mitään järjestysasiaa.

Esimerkiksi Raamatussa on esimerkki, että uskoon tullut ennusti uskoon tultuaan. Helluntailaisten logiikalla ajateluna Raamattu vaatisi, että uskoon tulleiden olisi profetoitava, muussa tapauksessa he eivät ole tulleet uskoon laisinkaan. Samoin Apostolien teoissa on esimerkkejä siitä, että apostolit kävivät juutalaisessa temppelissä rukoilemassa. Käyvätkö helluntailaiset samoin rukoilemassa juutalaisessa temppelissä, kun kerran apostolitkin tekivät niin Apostolien teoissa? Entä miksi heillä ei ole omaisuuden yhteyttä seurakunnassa, vaikka apostoleilla oli sellainen Apostolien teoissa? Miksi he näissä asioissa eivät pidä Apostolien tekoja opillisena mutta kasteasiassa pitävät? Jälleen heidän perustelunsa on kestämaton ja siten siitä vedetty johtopäätös kasteasiassa kelvoton. Apostolien teoissa kyseessä ovat historialliset esimerkit, eivät opilliset esitykset, jotka kristittyjä sellaisenaan velvoittaisivat.

Joskus helluntailaiset vetoavat siihen, että koska Jeesus kastettiin aikuisena, pitäisi meidän toimia samoin. Jos tämä olisi pätevä perustelu, niin silloin meidän tulisi Jeesuksen esimerkkiä seuraten myös tulla ruoskituksi ja ristiinnaulituksi. Ei tällaisella perusteella aikuiskastetta voi puolustella mitenkään.

Helluntailaiset saattavat vedota myös siihen, että lapsille pitäisi jättää valinnanvapaus päättää, haluavatko kasteen vai eivät. Tämä on kuitenkin mielestäni nykyajan yltiöindividualismin summentama ajatus. Teveessä kasvatuksessa vanhemmat tekevät aina lasten puolesta joitakin päätöksiä, jotka ovat hyödyksi lapselle, koska lapsi ei vielä ymmärrä kaikkea. Jos lapsi saisi päättää vapaasti, mitä ruokaa syötäisiin, hän söisi aina karkkia ja Hesburgerin hampurilaisia. Se olisi kuitenkin tuhoisaa lapsen terveydelle, joten vanhemmat joutuvat päättämään lapsen puolesta tässä asiassa.

Mitä siitäkään olisi tullut, jos juutalaiset olisivat valinnanvapauteen vedoten jättäneet vauvansa Punaisen meren egyptinpuoleiselle rannalle heidän itsensä ylittäessä meren. Koska vauvat eivät vielä kyenneet päättämään tai valitsemaan, mikä on hyvää, vanhemmat joutuivat valitsemaan heidän puolestaan ja ottivat heidät turvaan. Samoin on kasteen laita. Vanhemmat päättävät antaa kasteen lapselle, koska lapsi ei vielä itse pysty valitsemaan hyvää. On aivan oikein päättää lapsen puolesta asioita, joka ovat lapsen omaksi parhaaksi.

Vielä viimeisenä voisi miettiä sitä helluntailaisten perustelua, että Markuksen evankeliumin lähetyskäskyssä (Mark. 16:15-16) kaste ja usko esitettäisiin ajallisessa

järjestyksessä suhteessa toisiinsa.

""Joka uskoo ja kastetaan...""

Ja-konnektiivi ei kuitenkaan suomen eikä kreikan kielessä (UT:n alkukieli) merkitse koskaan järjestystä vaan rinnastusta. Kieliopillisesti ja-konnektiivi on kommutatiivinen eli vaihdannainen. Totuusarvo $A \& B = C$ on yhtenevä totuusarvon $B \& A = C$ kanssa. Tämä näkyy kielitieteen lisäksi erityisesti matematiikassa. Siellä pätee yhtäläisesti $2 + 3 = 5$ yhtä hyvin kuin $3 + 2 = 5$. On siis yhtä pätevää sanoa ""kastetaan ja uskoo"" kuin ""uskoo ja kastetaan"". Ja-konnektiivi ei ota kantaa järjestykseen vaan on rinnasteinen.

Toiseksi, jos ajateltaisiin, että ""uskoo ja kastetaan"" merkitsisi kasteen järjestystä suhteessa uskoon, olisi Raamattu ristiriidassa itsensä kanssa, nimittäin Matteuksen evankeliumin lähetyskäskyssä järjestys on päinvastainen: ""kastamalla ja opettamalla"". Eli kaste on ja-sanana vasemmalla puolella ja Jeesuksesta opettaminen oikealla puolella. Helluntailaisen logiikan mukaan siis ensin kastetaan ja sitten vasta opetetaan tuntemaan Jeesus.

Toinen esimerkki vastaavasta: Kol. 2:12-13.

Tässä kohdassa kaste on jälleen ja-sanana vasemmalla puolella eli helluntailaisten logiikan mukaan ""ennen uskoa"". Paavali kirjoittaa: 1) kasteessa teidän haudattiin ja 2) uskossa herätettiin eloon.

Sama järjestys näkyy kohdassa Room. 6:4.

Jälleen kaste on ""ensin"" ja usko ""sitten"". Paavali kirjoittaa: 1) meidät kasteessa annettiin kuolemaan, 2) jotta uudestisyntyisimme (uuden elämän alkaminen). Eli helluntailaisten logiikan mukaan ensin kastetaan ja vasta sitten uudestisynnyttään.

Ja otetaan vielä yksi esimerkki: Apt. 8 - Filippus Samariassa.

Room. 8:9 mukaan kukaan ei voi olla Kristuksen oma ilman Pyhää Henkeä! Kuitenkin samarialaisista selvästi sanotaan: ""Henki näet ei ollut vielä laskeutunut kehenkään heistä; heidät oli ainoastaan kastettu Herran Jeesuksen nimeen."" (Apt. 8:16) Samarialaiset oli siis kastettu ennen kuin olivat Kristuksen omia.

tietoa., 03.03.2006

Tässä vielä lainaamastani keskustelulinkistä

(<https://keskustelu.anna.fi/threads/lapsikaste.1480501/>) nimimerkin "Noak" kirjoitus, joka selventää kastetta Jumalan tekona ihmiselle.

Nimimerkki ""tietoa"" kertasi hyvin kirkon kasteopin historian, eikä siihen ole lisäämistä.

Haluaisin vielä korostaa, että kastetta on aina pidetty pelastuksen edellytyksenä, mutta ei siinä mielessä, että syyttään kasteetta jäänyt olisi kadotettu. ""Kasteen halveksiminen, ei kasteetta jääminen, kadottaa"" oli kirkkoisä Augustinuksen sanonta.

Baptistisessa kasteopissa on - käsitykseni mukaan - kaksi suurta heikkoutta:

1) Se tekee kasteen pätevyyden riippuvaiseksi ihmisen uskosta, siis joka on uskonut oikein, on saanut oikean kaasteen. Kaste on siis ikään kuin ihmisen teko Jumalalle eikä Jumalan teko ihmiselle. Mistä ihminen voi tietää, että hänen uskonsa on nyt niin luja, vahva ja oikea, että kaste olisi pätevä? Onko esimerkiksi baptistikirkoissa tapahtuva nuorten henkilöiden kaste välttämättä merkki sen syvällisemmästä uskonelämästä kuin luterilaisen kirkon tavan vuoksi käyty rippikoulu ja sen päätteeksi ehtoolliseen osallistuminen? Jos baptisti kokeekin tulleen ""oikeasti uskoon"" vasta kasteensa jälkeen, niin pitäisikö hänet uudelleen kastaa? Tai jos joku ns. menettää uskonsa, katkaisee seurakuntayhteyden, ja palaa takaisin herätyksen saatuaan, niin montako kertaa hänet pitäisi kastaa?

2. Kun baptistisissa piireissä korostetaan, ettei Raamatussa ole erityistä mainintaa lasten kastamisesta, niin siellä ei myöskään missään anneta ymmärtää, että kastamaton voisi pätevästi kastaa ketään tai että henkilö voisi kastaa itsensä. Kun baptistisen opin mukaan lapsikasteen myötä oikea kaste oli kadonnut kritikunnasta jo aikoja sitten 1500-luvulle mennessä, niin siten ei olisi ollut olemassa enää ainoatakaan henkilöä, joka olisi voinut oikealla tavalla kastaa ketään. Niinpä baptilismin perustajiin kuuluneen Smythin itsensä kastaminen on teko, jolle ei löydy mitään raamatullista esikuvaa.

Kun kaste käsitetään Jumalan tekona ihmiselle, niin kasteeseen liittyvä usko tarttuu juuri tähän. Kun ihminen tuntee hätää, pelkää olevansa Jumalan hylkäämä, etsii pelastusta, niin hän voi muistaa: Minut on kastettu. Kasteessa Jumala lupasi ottaa minut omakseen, ja kutsumustaan Jumala ei kadu eikä peru. Usko perustuu siis kasteeseen, eikä kaste uskoon.

Ihmisen tunteet vaihtelevat, samoin arviot omasta uskosta. Sen vuoksi onkin Jumalan suurta viisautta, että ne tilanteet, joissa Hän tulee ihmistä kaikkein lähimmäs, on sidottu konkreettiseen aineelliseen merkkiin: vesipesuun (kaste) ja ruumiilliseen syömiseen ja juomiseen (ehtoollinen). Näitä meidän ei tarvitse epäillä.

Noak, 05.03.2006